

roviden

Millicentenáriumi emlékfásítás

● Munkatársunktól
A millicentenáriumi tiszteletére 1100 fával gazdagodott Csongrád megye. A Közelekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium Közúti Főosztályának megbízásából a közúti ágazat társaságai vállalták, hogy a jeles nemzeti eseménynek emléket állítva tájfasítást végeznek. Az emlékfásítások telepítésének helyszíneit természetesen elsősorban a történelmi színhelyekhez kötődően határozták meg. Így megyénkben kiemelten Ópusztaszerre – ahol az önkormányzat vállalta, hogy figyelemmel kíséri a csemeték fejlődését – és térségébe került a legtöbb fa. A neves faluban, valamint az E 5-ös út mellett ugyanis 500-500, míg Makó és Vásárhely környékén 50-50 fát ültettek.

Sajtóházaavató

● Győr (MTI)
Adták a rendeltetésének a Kisalföld Kiadó Kft. magyarországi sajtóházát hétfőn Győrött. A létesítményt Göncz Árpád köztársasági elnök avatta. Köszöntőjében méltányolta a brit Associated Newspapers (AN) tulajdonában lévő, Győrött megjelenő regionális napilap eredményes tevékenységét. Rámutatott: a Kisalföld sikereit jelzi, hogy az ország második legnagyobb példányszámú napilapjává lépett elő. Az országos lapok iránti érdeklődés csökken, a vidéki lapok iránti érdeklődés növekszik – hangsúlyozta az elnök, s hozzátette: az utóbbiak sikerének titka, hogy két lábbal állnak a valóság talaján, és pontos hírszolgáltatásukkal hitelesítik a valóságot az olvasó számára.

Fenyőfa-kitermelés

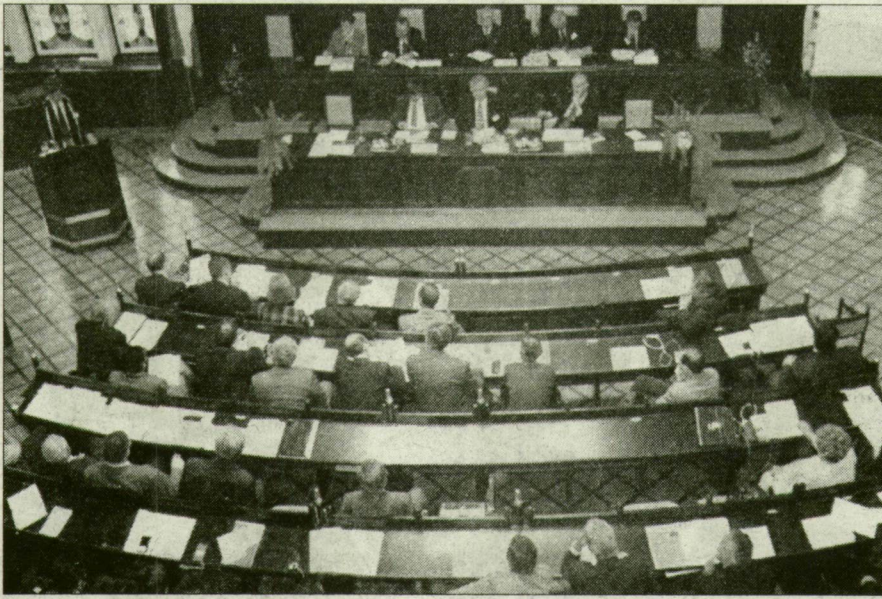
● Miskolc (MTI)
A tervek szerint hatvan ezer darab fenyőfát, köztük ötvenezer lucfenyőt termelnek ki az idén a karácsonyi ünnepekre az Északkeleti Rt. dolgozói a bükk és a zempléni erdőkből. Hétfőn megkezdték a fák kivágását. Azért ilyen későn, mert az utóbbi évekhez képest lényegesen kevesebb nagykereskedő foglalkozik fenyőfával, az erdőgazdaságnak pedig egyáltalán nem érdeke a felesleges fakivágás. A lucfenyő méteréért áfa nélkül 250-280 forintot kérnek. Ez kevesebb, mint tavaly volt.

Véradás Ópusztaszeren

● Munkatársunktól
Az emberi segítségnyújtás szép példáját adták tegnap Ópusztaszeren azok, akik részt vettek a véradó napon. Az iskola napközijében azonban ez alkalommal, a falu elején elcsúszott ünnepélyes keretek között – ebédrel egybekötve – véradók kitiintetésére is sor került. Az eseményen részt vett dr. Gaál György egyetemi tanár, a Véradóallosmás igazgatója is, aki 33 ópusztaszeri lakosnak nyújtotta át a többszörös véradást járó kitiintetést. Tízszerezes véradó elismerésben részesültek 14-en, húszszor adott vért 10 ember, 30-szor heten, míg 40, illetve 50-szeres véradásért egy-egy polgár kapott kitiintetést.

● Alapszerződések és regionalitás Üzletszerű együttműködés

● Debrecen (MTI)
Lábod László címzetes államtitkár hétfőn Debrecenben, az *Alapszerződések és regionális gazdasági együttműködés* címmel rendezett konferencia zárónapján nagyra értékelte azt az ötéves folyamatot, amely 1991-ben a magyar-ukrán alapszerződés aláírásával kezdődött, s várhatóan még ebben a hónapban ér véget, amikor is a magyar Országgyűlés ratifikálja a hazánk és Románia közötti alapdokumentumot. A Határon Túli Magyarok Hivatalának (HFMH) elnöke reményét fejezte ki, hogy hasonló dokumentum megkötésére nyílik lehetőség Jugoszláviával. Az EU-tag Ausztriával viszont nincs szükség ilyen dokumentumra. A címzetes államtitkár előadásában hangsúlyozta a határmenti együttműködés fontosságát, amihez a politikai akaraton túlmenően megfelelő infrastruktúrális háttér,

A debreceni megyeháza Bessenyei Termében rendezik meg a kétnapos konferenciát. (MTI Telefótó)

s meghatározott gazdasági-pénzügyi feltételek szükségessége. Mindannyiunknak tudomásul kell venni – hangoztat-

ta Lábod László –, hogy a határon átnyúló gazdasági együttműködések üzletszerűen és nem a nemzeti szolidaritás

„Spanyolcsizma” az ÁPV Rt.-nek?

Tegnap délután a budapesti frakcióvita után Szegeden járt Veres János, az MSZP költségvetési munkacsoportjának vezetője és Göndör István országgyűlési képviselő. A két politikus elmondta, több száz módosított indítványt adtak be képviselőtársaik a jövő évi költségvetéshez. Többek között a média-finanszírozás körül alakult ki nagyobb vita. Már látható, hogy a mai pénzügyi konstrukció jövőre már nem „tart ki”. Többek között a reklámkorlátozás feloldását sürgetik a képviselők. Hasonlóan „kemény” kérdést a privatizációt bonyolító ÁPV Rt. költségvetése is. A magánosítás a végét járja, a szervezetet karcsúsítani, költségvetését könnyíteni kellene a képviselők szerint. Módosított indítványt fogadott el a frakció arról, hogy a megyei bü-

dszékből néhány százmilliót átcsoportosítsanak a kisebb települések javára. Az ÁPV Rt. jövőre 50 milliárd forintot fizet majd ki az önkormányzatoknak a belterületi földekért. Az összeg nagyját azonban néhány nagyobb önkormányzat kapja, ezért aránytalanul magas lehet az aránytalanul magas költségvetéshez. A jövő évi adótörvényekről a két politikus elmondta, a jogszabályt alkotókban volt olyan „hátsó szándék”, hogy tisztulási folyamatot indítsanak be a hazai egy-egy milliós vállalkozói világban: az életképesek jegyzett tőkéje így vélhetően nőni fog, míg a gyengék egyszerűen kihullanak a rostán. Az sem titok, a szigorúbb szabályokkal szeretnék elérni, hogy a vállalkozók is jobban kivették részüket a közterhek viseléséből.

A KSH a keresetekről

● Budapest (MTI)
A versenyszférában január-október hónapban a 10 fő feletti vállalkozások körében a havi bruttó átlagkereset 47 ezer 620 forint volt, míg a nettó átlagkereset 30 ezer 590 forintot tett ki. Ez utóbbi 19,5 százalékos növekedést mutatott az előző év hasonló időszakához képest, ami a fogyasztói árindex 24,4 százalékos növekedése mellett a reálkereset 3,9 százalékos csökkenését mutatja az év első tíz hónapjában – olvasható ki a Központi Statisztikai Hivatal legfrissebb jelentéséből, amit hétfőn jutattak el a sajtóhoz.
A bruttó keresetek az Érdekegyeztető Tanács által ajánlott maximumot meghaladó mértékben nőttek a posta és távközlésben (26,8 százalék), a villamosenergia-, gáz-, hő- és vízellátásban (25,3 százalék), a pénzügyi tevékenységben és kiegészítő szolgáltatásaiban (24,6 százalék), a gépiparban

(24,4 százalék), a kereskedelemben, a közúti jármű javításban, karbantartásban (24,4 százalék), szálláshelyszolgáltatásban, vendéglátásban (24,3 százalék), valamint a szállítási és kiegészítő tevékenységei ágazatban (24,1 százalék). A legkisebb növekedés az építőiparban (17,1 százalék), az egyéb feldolgozóiparban (17,2 százalék) és a fa-, papír-, nyomdaipari termékek gyártásában (17,3 százalék) volt tapasztalható.
A KSH megfigyeléseiben szereplő – a mezőgazdaság adatai nélkül – teljes munkaidőben foglalkoztatottak bruttó átlagkeresete októberben 51 ezer 20 forint volt, ami 23,5 százalékkal haladta meg az előző év azonos időszakának átlagkeresetét. A bruttó keresetek növekedési üteme 0,9 százalékponttal volt alacsonyabb, mint szeptemberben. Ezzel megtört a június óta gyorsuló keresetnövekedés.

BIT-legények titkos alapítványa?

Tele puttonnyal érkezett a Mikulás, s a Gyermekek és Ifjúsági Alapprogram megajándékozta „A Felnevelő Generációért Alapítványt” Szegeden, mondhatnánk, ez ezen a néven bejegyzett szervezet, ám pont ez a gond: a bíróságon nincs eljegyzve. Hosszú utánajárással mindössze annyit sikerült kiderítenünk, hogy címként egy külterületi vikendtelek szerepelt a pályázatukban, kuratóriumuk elnöke pedig Újhelyi István, a Baloldali Ifjúsági Társulás egyik alelnöke.
A kormány az ideiglenes elnök hozta létre a Gyermekek és Ifjúsági Alapprogramot, mely mintegy 500 millió forinttal rendelkezik, az összeg 80 százalékát pedig pályázati úton egyesületek, civil szervezetek és alapítványok támogatására fordítja. Több kategóriában írtak ki

pályázatot, a november 30-i döntés után pedig nyilvánosságra hozták a nyertesek nevét – ekkor döbrentek meg jöhénányan Csongrád megyében. Régóta az eredményesen működő egyesületek ugyanis hiába pályáztak több kategóriában is, örülhettek ha egy-kétszáz ezer forintot kaptak, már ha kaptak. Ezzel szemben a listán feltűnt egy ismeretlen név tiszteletreméltó összeggel: a szeged-subasai „Alapítvány a Felnevelő Generációért” négy részletben összesen 1 millió 760 ezer forintot kapott a Csongrád megyére szánt 7,8 milliából. Az utána következő legszerencsésebb szervezetnek is be kellett érnie egyébként 600 ezer forinttal, az átlag pedig az említett egy-kétszáz ezer forintnak örülhetett.
A nonprofit egyesületekkel és alapítványokkal foglalkozó szakembereknek teljesen ismeretlenül hangzik az alapítvány neve. A Gyermekek és Ifjúsági Alapprogram titkárságán is csak egy címet

tudtak mondani, valamint a kapcsolattartó nevét. Utóbbi is két lépésben, hiszen első nap nyelvből miatt Mészáros Tamásnak, azaz Botka László MSZP-s – BIT-es – országgyűlési képviselő irodavezetőjének a nevét adták meg. Mészáros úr csodálkozott, nem ő írta a pályázatot, ám készséggel segítette: az alapítványi kuratóriumának elnöke Újhelyi István, a Baloldali Ifjúsági Társulás alelnöke, „friss” szegedi önkormányzati képviselő. Egyedül ő tud felvilágosítást adni, ám jelenleg külföldön van, egy nepáli konferencián. Mészáros Tamás természetesen nem teljesen kívülről: a pályázaton szintén nyertes „Érted Élés! Társas Kör” (70 ezer forint), valamint a „Vásárhelyi Ifjúsági Kör” (200 ezer forint) vezetője.
A nosztalgikus hangzású Felnevelő Generációért Alapítvány címmel sem teljesen ismeretlenül hangzik az alapítvány neve. A Gyermekek és Ifjúsági Alapprogram titkárságán is csak egy címet

takar – precízen a Földhivatal adatai szerint egy 826 négyzetméteres zártkertet. A Csongrád Megyei Bíróságon ért azonban az igazi meglepetés bennünket: az alapítvány még be sincs jegyezve – az ügyirat csak nemrég érkezett meg. Márpedig itt nem a túlterhelt bírósági ügyintézésről van szó, a társadalmi szervezeteket ugyanis soron kívül jegyzik be, s azok csak a bírói végzés után kezdhetik meg a működésüket.
A Gyermekek és Ifjúsági Alapprogram Tanácsának egyik tagját mindenestre sikerült megdöbbenünk az adatokkal, a pályázathoz ugyanis csatolni kellett volna a bejegyzést bizonyító okiratokat. Megjegyezte még, ha valaki ügyes pályázatot írt, akkor nyerhetett. Készséggel elhiszük neki, így mi is csak Újhelyi István hazaérkezését várjuk, hogy megkérdezhessük tőle: mi kell ma egy nyelvi pályázathoz?

Takács Viktor

Mennyi? Harminc!

Er z viccnek is rossz. Nem a HBO közkezdvelt műsorára gondolok, hanem a statisztikai átlagra, a harmincezer forintos nettó fizetésre. Mert mire is elég ma ennyi pénz? Ki lehet belőle fizetni a panellakás fűtését hateréért, a gyermek óvodáját kettőért, a villanyszámít, a gázt, a közös költséget, s rosszabb esetben a törlesztő részleteket. És itt a vége. Akár úgy is mondhatnánk, itt a vég.
Persze nem mindenkinek. Az egyik oldalnak csak, a nagyobbiknak, amelyik folyamatosan csúszik lejjebb és lejjebb, s már a lyukas szociális hálóra sem kapaszkodhat, mert azt is privatizálták valahol, valakik – jó pénzért. Privát világ magán gondjairól ezek. De nem fedezhetünk meg a másik oldalról sem: a harmincmillió Mercikben látványosan virtító aranyifjakról, akik nyilván nem a statisztikai „harmincból” élnek. Ők, kérem ennél többet hagnak ott egyetlen este, egyetlen szórakozóhelyen. Rádásul forintjaik egyetlen papíron sem jelennek meg.
Ma ott tartunk, hogy a bérből élők fizetik ki a látványosan gazdagodók helyett is a közterheket, s ezek után nekik már csak ennyi marad – harmincezer. A statisztika nem kereshet összefüggéseket a nagy számszámok mögött: kiadás van és bevétel a papírokon. Növekvő árak és csökkenő reálbérek spanyolcsizmájában vergődik a világ. Gyényszerűség, amit el kell fogadnunk – mondjuk rá. S közben érezzük, mennyire hamis így ez a kép. Tudjuk, jó lenne mindnyájunknak részt kérni a köz terheiből – annak is, akinek harmincezer kerül a zsebébe és azoknak is, akik harmincmillió autókön szülgödznek.
A statisztikából nem olvasható ki, de így van: sokáig ez az állapot nem tartható. Lentről ugyanis az apró forintok egy idő után már nem tudnak felfelé vándorolni, még papíron sem.

Profai G.

● Schneider Gyula (JATE) elismerése Zemplén-díjasok

● Budapest (MTI)
A Magyar Tudományos Akadémia Kémiai Tudományok Osztálya hétfői előadóülésén adták át a Zemplén Géza díjat. Fődíjat kapott Schneider Gyula (JATE, Szerves Kémia Tanszék), a kémiai tudományok doktora. A Zemplén Géza díjat Perczel András (ELTE Szerves Kémia Tanszék), a kémiai tudományok kandidátusa kapta. Az 1983-ban alapított elismerést negyven év alatti kutatók nyerhetik el, jelölés vagy pályázat alapján. A

szintetikus szerves kémia területén kimagasló eredményt felmutató kutatók díját az MTA mellett több egyetem és egyesület alapította.
Az MTA Kémiai Tudományok Osztálya 1984-ben hozta létre a Novicardin díjat, amelyet évente egy alkalommal kaphat olyan kutató, aki a kémiai tudományok, illetve az orvostudományok területén alkot kiemelkedő munkát. Idén Göttsche Ágnes (MTA Alkaloïdkémiai Kutatócsoport), a kémiai tudományok kandidátusa kapta.

Két évig ült – ártatlanul

● Eger (MTI)
A II. világháború utáni magyar joggyakorlat történetében kuriózumnak számító perújítási eljárás végén a Heves Megyei Bíróság Egri Zoltán vezette büntetőtanácsa hétfőn felmentette a halált okozó testi sértés vádjá alól a korábban jogerősen elítélt Pusoma Dénest.
Az ivádi férfi egy idős asszony meggyilkolása miatt közel két éven keresztül ártatlanul ült a börtönben. A perújratfelvételre azt követően került sor, hogy ez év júniusában egy másik bűnügy kapcsán elfogták azt a férfit, aki valóban bántalmazta a 86 éves P. Józsefnét. Az idős hölgy később belehalt a sérüléseibe.
A büntetést követő eljárás során számos körülmény utalt Pusoma bűnösségére. Egy szemtanú úgy vallott a tárgyaláson, hogy 1994. március 16-án, a bűntény délutánján látta bemenni a vádlottat P.-né ivádi házába, sőt

szagmintát is azonosítottak a gyanúsítottal. Ugyancsak bizonyítékként fogadta el a bíróság azt a levelet, amelyet a gyanúsított előzetes letartóztatása alatt írt, majd átadott egyik rabtársának. Ebben arra utalt, hogy valóban ő követte el a súlyos bűncselekményt. Egy betörés kapcsán a rendőrség ez év júniusában őrizetbe vette D. Alex siroki lakost, akiről társai elmondták: eldicsekedett azzal, hogy korábban megvert és kirabolt egy idős asszonyt. A jelenleg szabadlábon lévő D. Alex mind a rendőrségi kihallgatások során, mind a mostani tárgyaláson beismerte, a bűncselekmény napján valóban az áldozatnál járt, és súlyosan bántalmazta.
A bíróság a perújítási tárgyalás alkalmával megállapította: az elsőfokú eljárás koronatanúja egy elmebeteg volt, aki időben nem tudja elhelyezni az eseményeket. A bíróságnak hivatalból tudomása van arról, hogy a levél továbbítottjával, Pusoma rabtársával, P. Józseffel vádalkut kötött a rendőrség.